



de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Justitie
Dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 11 december 2008
contactpersoon Communicatie
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
cc De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
onderwerp Aanvullend advies wetsvoorstel Limitering
ontbindingsvergoeding

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 3 december 2008 met kenmerk 5576393/08/6 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "**Raad**") u aanvullend te adviseren over het wetsvoorstel Limitering ontbindingsvergoeding en bijbehorende memorie van toelichting (het "**Wetsvoorstel**"). De Raad heeft reeds op 29 oktober jl. advies uitgebracht over een eerder concept (d.d. 10-10-08) van dit wetsvoorstel, toen nog genoemd *Maximering vergoeding voor hogere inkomens*.

Blijkens de brief van 3 december jl. richt de onderhavige adviesaanvraag zich uitsluitend op de mogelijke werklastergevolgen die voortvloeien uit de naar aanleiding van het advies van de Raad van 29 oktober jl. in de toelichting op het wetsvoorstel aangebrachte aanvulling met betrekking tot de vraag hoe moet worden omgegaan met contractuele regelingen tussen werkgever en werknemer, die afwijken van het voorgestelde artikel 7: 685a BW.

Op uw verzoek wijkt de Raad in verband met de beoogde versnelde behandeling van het wetsvoorstel bij dit aanvullende advies bij uitzondering af van de gebruikelijke adviestermijn van twee maanden. Gegeven het feit dat de adviesaanvraag zich beperkt tot het aspect van de omgang door de rechter met contractuele afspraken tussen partijen die afwijken van het wettelijke maximum, en gegeven de door u verzochte zeer korte termijn voor advisering, laat de Raad de overige in het advies van 29 oktober jl. genoemde onderwerpen, alsmede eventueel daaraan gerelateerde in het wetsvoorstel aangebrachte wijzigingen, in het onderhavige advies onbesproken. Hoewel de adviesaanvraag zich uitsluitend richt op de mogelijke werklastergevolgen, zal de Raad zich daar in het onderhavige advies niet toe beperken.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80



de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 11 december 2008
pagina 2 van 4

Het wetsvoorstel

Zoals in het advies van de Raad van 29 oktober jl. reeds opgemerkt, strekt het wetsvoorstel ertoe de door de kantonrechter toe te kennen vergoeding bij de ontbinding van een arbeidsovereenkomst op grond van art. 7:685 BW, te maximeren op een jaarsalaris van de werknemer, indien dat salaris €75.000,- of meer bedraagt, tenzij in de gegeven omstandigheden het volstaan met toekenning van een aldus gelimiteerde vergoeding naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn (artikel 685a lid 1).

Advies

Ambtshalve toetsing

In het advies van 29 oktober jl. heeft de Raad opgemerkt dat tekst noch toelichting van het eerdere concept van het wetsvoorstel expliciet waren over de vraag hoe moet worden omgegaan met contractuele regelingen tussen werkgever en werknemer die afwijken van het voorgestelde nieuwe art. 7:685a. Dit terwijl eerder door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer naar aanleiding van het Najaarsoverleg was gemeld dat de ter gelegenheid van dat overleg gemaakte afspraak met de sociale partners de ‘onderhandelingsvrijheid’ onverlet laat. Met het oog op de duidelijkheid voor de rechtspraak achtte de Raad het daarom wenselijk dat het wetsvoorstel op dit punt zou worden aangevuld. Een dergelijke aanvulling zou bijvoorbeeld meer duidelijkheid kunnen bieden over de vraag of de kantonrechter ook bij een “geregelde ontbinding” geacht wordt de daarbij tussen partijen overeengekomen ontslagvergoeding ambtshalve aan het criterium van het onderhavige wetsvoorstel te toetsen.

Volgens de adviesaanvraag is naar aanleiding van deze opmerking van de Raad, in de memorie van toelichting verduidelijkt dat de rechter in geval van contractuele regelingen tussen werkgever en werknemer, die afwijken van het voorgestelde artikel 7:685a BW, gehouden is de wet toe te passen. Hij mag in beginsel geen hogere vergoeding dan een bedrag gelijk aan het jaarsalaris toekennen als het inkomen van de werknemer gelijk is aan of hoger is dan €75.000,=, tenzij dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

De Raad is van mening dat niet kan worden volstaan met het aanvullen van de memorie van toelichting. Het gaat hier immers in wezen om een voorschrift dat zich dwingend tot de rechter richt. Een dergelijk voorschrift hoort naar zijn aard in de wet zelf te worden opgenomen. Alleen op die wijze wordt buiten twijfel gesteld dat de rechter het wettelijk maximum toepast als partijen het over een hogere vergoeding dan dit maximum eens zijn geworden. Een dergelijke bovenmaximale vergoeding kan worden

van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechter is bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.



de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 11 december 2008
pagina 3 van 4

overeengekomen hetzij bij aanvang van de arbeidsovereenkomst, hetzij als resultaat van beëindigingsonderhandelingen, hetzij bij gelegenheid van een mondelinge behandeling van een ontbindingsverzoek, bijvoorbeeld omdat partijen van mening zijn dat het wettelijke maximum in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

De Raad wil hiertoe suggereren om in het voorgestelde artikel 685a in het lid 1 achter het woord “deze” de zinsnede op te nemen “ongeacht anders luidende afspraken tussen partijen”.

Praktisch belang van het wetsvoorstel

In het advies van de Raad van 29 oktober jl. is opgemerkt dat, uitgaande van de mogelijkheid tot contractuele afwijking en (daarmee van) de afwezigheid van een verplichting tot ambtshalve toetsing, het praktische belang van het wetsvoorstel beperkt lijkt te zullen zijn. Verwacht mag immers worden dat werknemers met een dergelijk jaarsalaris die daadwerkelijk een sterke arbeidsmarktpositie hebben, contractueel een hogere ontslagvergoeding zullen bedingen.

Zoals hieronder is opgemerkt in het kader van de werklastgevolgen, verwacht de Raad dat als gevolg van de uitbreiding van de reikwijdte van het wetsvoorstel tot de “geregelde ontbindingen”, het aantal “geregelde ontbindingen” waarin een dergelijk salaris aan de orde is sterk zal verminderen (tot wellicht 0). Partijen zullen in dergelijke gevallen een regeling (met daarin een hogere vergoeding dan het wettelijke maximum) opnemen in een beëindigingsovereenkomst en de zaak vervolgens niet meer aan de kantonrechter voorleggen. Dit leidt de Raad tot de conclusie dat hetgeen in het advies van 29 oktober is opgemerkt omtrent het praktische belang van het wetsvoorstel, ook met de voorgestelde wijzigingen en aanvullingen onverkort van toepassing is.

Werklast

Als gezegd beperkt de Raad zich in het onderhavige advies tot het aspect van de omgang door de rechter met contractuele afspraken tussen partijen die afwijken van het wettelijke maximum. Als gevolg daarvan beperkt de Raad zich met betrekking tot de werklastgevolgen, tot de gevolgen voor de zogenoemde “geregelde ontbindingen”. Daarbij merkt de Raad op dat de voorgestelde wijzigingen en aanvullingen in het wetsvoorstel geen gevolgen hebben voor de in het advies van 29 oktober jl. gemaakte raming van de werklastgevolgen met betrekking tot de “niet-geregelde ontbindingen”.

In het advies van 29 oktober jl. heeft de Raad aangegeven dat hij uitgaat van de mogelijkheid tot contractuele afwijking en (daarmee van) de afwezigheid van een verplichting tot ambtshalve toetsing door de rechter. De Raad verwacht dat de voorgestelde uitbreiding van het wetsvoorstel tot “geregelde ontbindingen”, gevolgen heeft voor de werklast voor de Rechtspraak.

In de eerste plaats wordt verwacht dat het aantal “geregelde ontbindingen”, waarbij het salaris van de werknemer gelijk is aan of hoger is dan €75.000,=, als gevolg van de voorgestelde aanvulling zal afnemen. Verreweg de meeste (en op termijn mogelijk alle) partijen zullen in dergelijke gevallen een regeling opnemen in een beëindigingsovereenkomst en de zaak niet meer aan de kantonrechter voorleggen. Dit zal tot een vermindering van de werklast voor de Rechtspraak leiden. Aangezien het



de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 11 december 2008
pagina 4 van 4

aantal zaken waarbij een dergelijk salaris aan de orde is, gering is en “geregelde ontbindingen” relatief weinig arbeidsintensief zijn, zal deze werklastvermindering een geringe omvang hebben.

In de tweede plaats wordt verwacht dat de behandeling van “geregelde ontbindingen”, in zaken waarbij het salaris van de werknemer gelijk is aan of hoger is dan €75.000,=, als gevolg van de voorgestelde aanvulling arbeidsintensiever zal worden. De kantonrechter zal zich in dergelijke zaken actiever moeten opstellen dan in reguliere “geregelde ontbindingen” en een mondelinge behandeling moeten bepalen, waar deze doorgaans bij “geregelde ontbindingen” achterwege blijft. Ook zullen ontbindingsverzoeken worden ingetrokken. Dit alles zal leiden tot een verzwaring van de werklast voor de Rechtspraak. Zoals hierboven reeds is opgemerkt, wordt verwacht dat dergelijke zaken vrij snel in aantal zullen dalen (tot wellicht 0). Als gevolg daarvan zal de verzwaring van de werklast als gevolg van het arbeidsintensiever worden van de behandeling van dergelijke zaken, van tijdelijke aard zijn.

Per saldo wordt verwacht dat de twee beschreven werklasteffecten elkaar zullen opheffen en dat de voorgestelde aanvulling van de memorie van toelichting netto geen (extra) werklastgevolgen voor de Rechtspraak zal hebben.

Ten slotte

Indien na het uitbrengen van dit advies het wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren.

Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het wetsvoorstel, stelt de Raad het op prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*.

Hoogachtend,

mr. Th. Groeneveld
Lid Raad voor de rechtspraak